

Studiedag BOA Pedagogie in Praktijk – 24 juni 2025

Inhoud sessie

1. Wie zijn we? Hoe werken we als onderzoekscentrum? Hoe werkt Kind aan Zet?
2. Waarom werken expertisecentrum KDG en KAZ samen? Wat is het gezamenlijk doel?
3. Hoe ziet de samenwerking er in de praktijk uit?
4. Wat hebben we geleerd?
5. Vraag en antwoord: SHOOT

Wie zijn we?

Onderzoekscentrum Pedagogie in Praktijk

Wat kun je bij ons?

1. **Samenwerken** in praktijkgerichte onderzoeken
2. **Onderzoeksvragen** voorleggen aan ons team van experts
3. **Bijscholen en specialiseren** in de opvoeding van jonge kinderen

Vormgevers: Els Biessen en Sarah Vorsselmans

- Pedagogisch ondersteuners en onderzoekers aan onderzoekscentrum PiP
- Vooropleidingen:
 - Kinderbegeleiders
 - Pedagogie van het Jonge Kind

Wie zijn we? Wat doen we?

Team Kind aan Zet:

- Team jeugd: kind centraal - vrije tijd van kinderen - ook kwetsbare kinderen die (nog) niet bereikt worden in de opvang of het vakantie aanbod.
- Vertaling van het BOA decreet op Antwerpse niveau. Tijdens de overgangsfase middelen ontvangen om aan de slag te gaan: weinig IBO's in Antwerpen. Opvang door de scholen zelf: met mensen die (nog) niet pedagogisch geschoold zijn.
- Samen beleid uitstippelen met verschillende organisaties (Lokaal samenwerkingsverband) om zo te komen naar regulier beleid (reglement 01/01/2026)

Pilootprojecten

Kwaliteitsvolle VNO

- 1 kwaliteitscoördinator voor 4 'scholen'
- Werkgroep kwaliteit: Speelmakers

Toegankelijke VNO

- Compensatie voor kansentarief (deels)
- Toegankelijkheidsplan
- Werkgroep toegankelijkheid: KdG

Naschools vrijetijdsaanbod

- Compensatie voor kansentarief
- (Financiële) ondersteuning samenwerking scholen

Toegankelijke vrijetijd

- Compensatie voor kansentarief
- Toegankelijkheidsplan
- Werkgroep KdG

Tijdslijn decreet BOA Antwerpen

Kind aan Zet: uitrol BOA-decreet (2025)

In opmaak

Lokaal erkenningskader

Reglement voor- en naschoolse opvang

Reglement vakantieaanbod

Pilootprojecten

Kwaliteitsvolle
VNO

Toegankelijke
VNO

Naschools
activiteiten
aanbod *

Kinderen met
ondersteunings
behoefte *

Toegankelijke
vrije tijd

Reglement
Kleuters

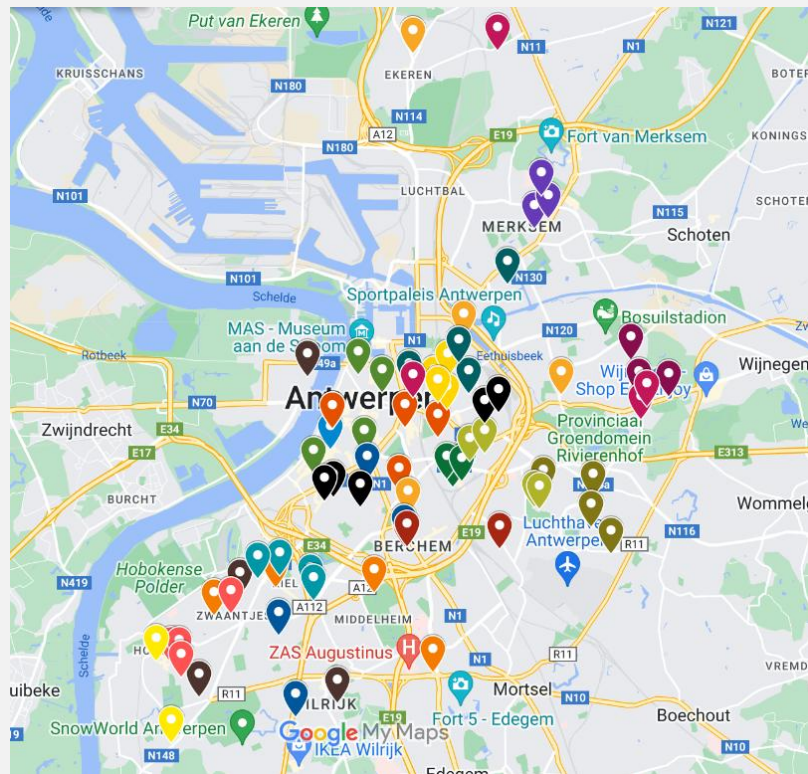
Kinderen met
ondersteunings
behoefte *

* Wordt in deze fase nog niet meegenomen in reglementen.

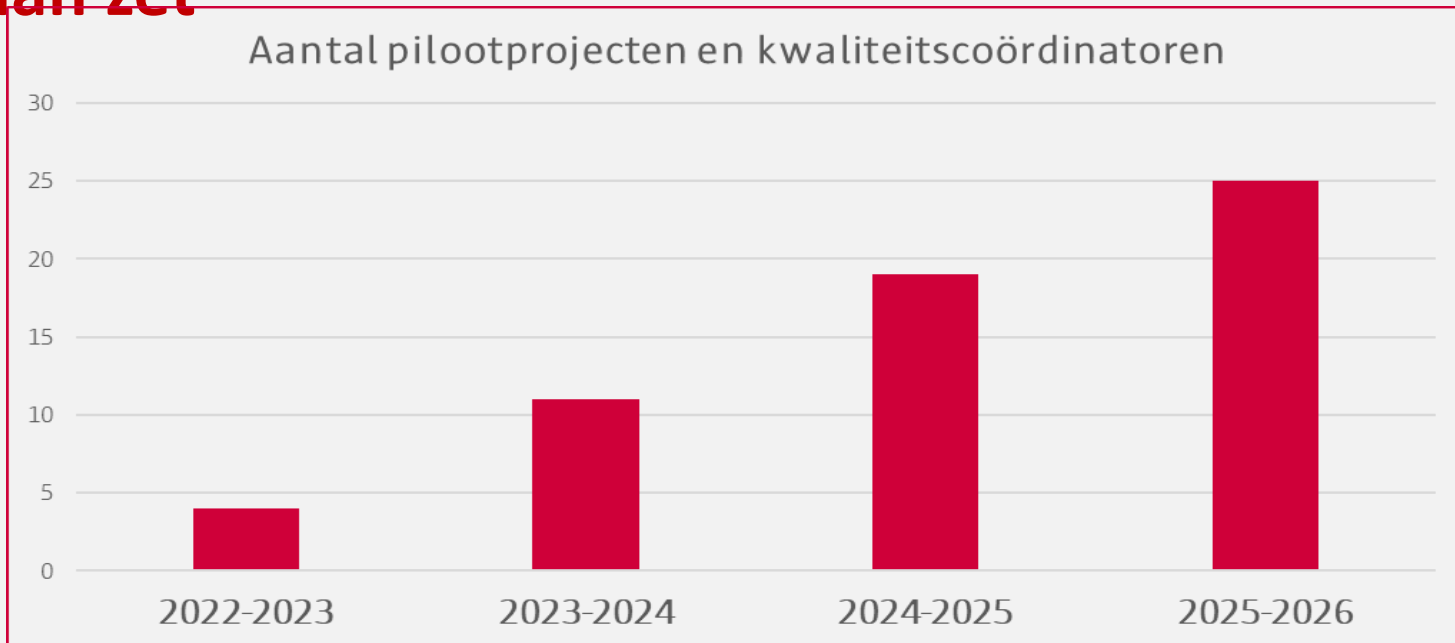
Van pilootprojecten naar reglementen

Wie neemt er deel aan pilootproject?

- Overzicht scholen die meewerken aan een pilootproject kwaliteitsvolle en/of toegankelijke opvang.
- Elke cluster heeft een andere kleur.
- 25 kwaliteitscoördinatoren - 91 scholen
- Verschillende schoolnetten nemen al deel katholiek- stedelijk- GO!
- Begeleider = iedereen die rechtstreeks in contact komt met kinderen. Vrijwilligers- professionele begeleiders – zéér divers in leeftijd, achtergrond, kennis, ervaring, ...

2025-2026: 4de (en laatste jaar pilootfase) Kind aan zet

➤ **Schooljaar 2025-2026:** 25 kwaliteitscoördinatoren in 91 scholen
=> **42% van de scholen reeds ingestapt** tijdens de overgangsfase

Antwerps kwaliteitskader

Begeleiders

- Basishouding
- Zorgen voor kinderen
- Kinderen betrekken
- Team begeleiders

Aanbod

- Activiteiten
- Materiaal
- Speelruimte
- Regels en afspraken

Kinderen

hebben recht op vrije tijd waarin ze autonomie, plezier, verbondenheid en competentie ervaren.

Organisatie

- Inschrijfbeleid
- Medewerkersbeleid
- Ouderbetrokkenheid
- Beleidsvoerend vermogen

Netwerk

- Promo en communicatie
- Buurt
- Breder netwerk

**Waarom werken expertisecentrum
KDG en KAZ samen? Wat is het
gezamenlijk doel?**

Ondersteuningsopdracht in het kader van de uitrol van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten in Antwerpen

Ondersteuningsopdracht in het kader van de uitrol van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten in Antwerpen

Doelstellingen

- **Investeren in de skills van begeleiders.**
 - Begrijpen wat BOA (Buitenschoolse Opvang en Activiteiten) inhoudt en welke rol het speelt in de kinderopvang.
 - Inzicht verwerven in de 6 competenties die belangrijk zijn voor begeleiders in de buitenschoolse opvang.
 - Reflecteren op persoonlijke ervaringen en praktijkvoorbeelden die deze competenties illustreren.

Samenwerking KdG en Kind aan Zet

- **Vaststelling**

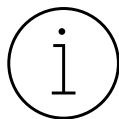
- Begeleiders = cruciale rol in de opvang.
- Investeren in begeleiders = investeren in kwaliteit en groei in de opvang.
- Weinig tot geen inhoudelijk vorming van begeleiders in de opvang.
- Nood en goesting om vorming te volgen.

- **Aanpak**

- (offerte)Vraag uitgestuurd vanuit Kind aan Zet naar vormingsorganisaties om een voorstel uit te werken rond ondersteuningstraject begeleiders in de voor en naschoolse opvang.
- Doel: begeleiders een basis meegeven rond 6 competenties (verwijzing naar Vlaams kwaliteitslabel- Antwerps kwaliteitskader).
- Beoordeling offertes op basis van inhoud, ervaring, aanpak, expertise en prijs

Hoe ziet de samenwerking er in de praktijk uit?

Opbouw ondersteuningstraject

Sessies

- 6 sessies

Thema's

1. Rust
2. Regels en afspraken en hoe omgaan met kinderen die de afspraken niet volgen
3. Voorbereid spelaanbod voor kinderen
4. Vrij spel, autonomie en een uitdagende speelruimte
5. Samenwerken met ouders en buurt
6. Diversiteit

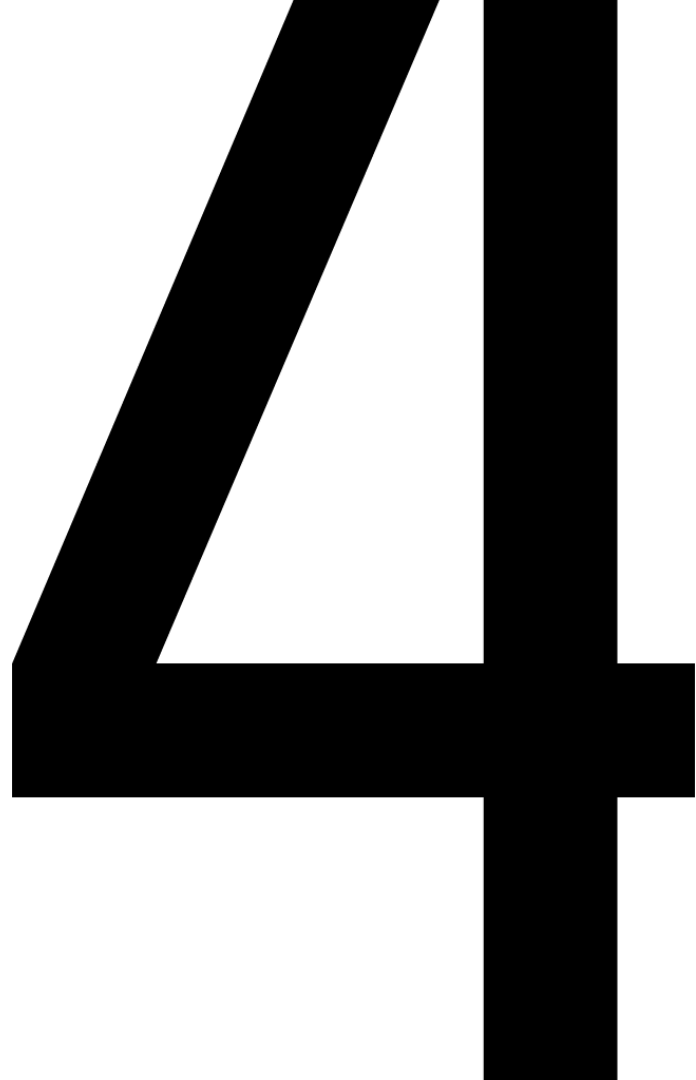

Doelen

- Kennis en vaardigheden van begeleiders voor- en naschoolse opvang verder ontwikkelen
- Basisinfo over thema's
- Kennis en competenties laten vertalen naar eigen werkcontext
- Reflectie
- Inspiratie

**Wat hebben we
geleerd?**

Wat hebben we geleerd?

- **Vorming is de basis, coaching als meerwaarde**
 - biedt waardevolle basisinformatie
- **Trajectmatig werken**
 - Versterkt inzichten en verankering
- **Groepsgrootte en dynamiek**
 - Kleinschalige groepen stimuleren een veilige en open uitwisseling

Wat hebben we geleerd?

- **Locatie specifieke complexiteit**
 - Elke locatie heeft unieke uitdagingen en dynamieken
 - Problematieken zijn vaak te specifiek om in groepsverband diepgaand te behandelen
- **Rol van kwaliteitscoördinatoren**
 - Verhoging van kwaliteit en opvolging
 - Vormen brug tussen vorming en praktijk
 - Context specifieke inzichten faciliteren

Wat hebben we geleerd?

- Laagdrempelig werken: linken naar eigen werkcontext en opvanglocatie.
- Positief dat begeleiders samen vorming volgen (teamgevoel).
- Ieder samenwerkingsverband is anders, neemt een andere snelheid. Werken op maat van de noden binnen een samenwerkingsverband.
- Een vast persoon die de vormingen geeft is gewenst: vertrouwensband/ aandacht voor groepsvorming.
- Achtergrond en kennis van begeleiders is heel verschillend. Op maat werken is nodig. Aandacht voor diversiteit, taal, cultuur, ...
- 6 inhoudelijke sessies met de begeleiders zijn onvoldoende. Belangrijk is om de opgedane kennis toe te passen in de praktijk en warm te houden door kwaliteitscoördinator.
- Nood aan coaching op de werkvloer voor begeleiders om theorie te koppelen aan praktijk.
- Coaching voor kwaliteitscoördinatoren is gewenst om hier in de praktijk meer uit te halen en de begeleiders nog meer op maat in de eigen werkcontext te begeleiden.
- Dankzij de trajecten geeft KdG waardevolle input aan stad mee om mee te nemen naar beleid.

Wat hebben we geleerd- wat nemen we mee

- Meerwaarde van gekwalificeerd begeleiders die beschikken over de juiste competenties
- Investeren vraag tijd en budget
- Langdurig traject van vorming en coaching
- Niet enkel inzetten op 6 sessies maar ook coaching in de praktijk, eigen werkcontext
- Aandacht voor taal (begeleiders hebben een verschillende kennis in Nederlandse taal)
- Te schoolse context is niet op maat van de opvang begeleiders: leren vanuit ervaring- te doen
- Versterking van het team door samen vorming te volgen: opvolging van kwaliteitscoördinator is nodig.
- Naar aanleiding van opmaak reglement: adviesgroep 'voldoende en gekwalificeerde begeleiders in de opvang.

Vraag en antwoord: SHOOT

Vragen?

Foto: Layla Aerts